

Kultúraelmélet - bevezetés a művelődésfilozófiába 2.

ANDB-705, ANDB-111

2014/15 II. félév

Kurzusleírás

B. A. Alapképzés

2/2 kredit- 2 félév – második félév - heti 2 óra előadás – kollokvium

Striker Sándor, PhD, Neveléstudományi Intézet

Andragógia és Művelődéselmélet Tanszék

A tárgy felvételének követelménye: az ANDB-704 v. ANDB-110

Bevezetés a művelődésfilozófiába 1.

sikeres teljesítése

Időpont: csütörtök 12:00-13:30

Helyszín: Kazy 314-es terem

A kurzus szakmai célja a kultúra elméleti, széles értelemben vett filozófiai megragadási módjainak áttekintése a felvilágosodás korától napjainkig.

Február 12.

1-2. óra

A félév feladatainak, a tervezett módszerek és a kollokvium menetének ismertetése. A tematika áttekintése.

Emberi lét és kultúra – bevezető összefoglalás

Csányi Vilmos: Az emberi természet, 1999. 91-122.o., 246-291.o.

Clifford Geertz: A kultúra fogalmának hatása az ember fogalmára.

Kultúra és közösség, 1988/4

Gehlen: Az ember természete és helye a világban, 1976. 24-101. o.

Maróti Andor: Sok szemszögből a kultúráról. 2005. 125-127,

146-150, 159-168. old.

Február 19.

3-4. óra

A felvilágosodás kultúra-felfogása

Herder: Eszmék az emberiség történetének filozófiájáról. 1978.

Tizenötödik könyv 403-454. o.

vagy itt: Német kultúraelméleti tanulmányok, (Szerk.

Bujdosó D.) Egyetemi jegyzet. I. Kötet, 242-268. o.

Kant: Vallás a pusztaság határain belül. 1980. 58-104. o.

vagy itt: Német kultúraelméleti tanulmányok, (Szerk.

Bujdosó D.) Egyetemi jegyzet. 1. kötet, 201-211. o.
Maróti Andor: Sok szemszögből a kultúráról. 2005. 19-38. o.

Február 26.

5-6. óra

A kulturális antropológia I.

Mérföldkövek a kulturális antropológiában:

(szerk. P. Bohannan és M. Glazer)

- *Spencer: 29-62. o.,*
- *Morgan: 63-104. o.,*
- *Tylor: 105-127. o.*
- *Boas: 131-155. o.*
- *Benedict: 250-262. o.*

Maróti Andor: Sok szemszögből a kultúráról. 2005. 103-112. o.

Március 5.

7-8. óra

A kulturális antropológia II.

Mérföldkövek a kulturális antropológiában:

(szerk. P. Bohannan és M. Glazer)

- *Malinowski: 376-405. o.*
- *White: 457-486. o.*
- *Levi-Strauss: 575-622. o.*

Maróti Andor: Sok szemszögből a kultúráról. 2005. 112 - 131. o.

Ajánlott:

Mérföldkövek a kulturális antropológiában:

(szerk. P Bohannan és Mark Glazer)

- *Lévi-Strauss: 623-672. o.*

Laura Bohannon: Shakespeare in the Bush (interneten:

http://www.naturalhistorymag.com/editors_pick/1966_08-09_pick.html)

Március 12.

9 -10. óra

A pszichoanalitikus irányzat

Freud: Esszék, 1982. 329-383. o.

Freud: Totem és tabu, Göncöl Kiadó, 9-71.old

Maróti Andor: Sok szemszögből a kultúráról. 2005. 8-102. o.

Ajánlott:

Jung: Az ember és szimbólumai. 1993. 17-100.o.

Március 19.

11 – 12. óra

Nietzsche – filmvetítés és vita

Március 26.

13-14. óra

Az életfilozófia kultúra-felfogása

Nietzsche: A tragédia születése

Ortega y Gasset: Korunk feladata

Maróti Andor: Sok szemszögből a kultúráról. 64-88. old.

Április 2.

Tavaszi szünet

Április 9.

15 -16. óra

Az értékelméleti irány

Német kultúraelméleti tanulmányok, (Szerk. Bujdosó D.) Egyetem jegyzet. 2. kötet,

- *Windelband: 29-38. o.*

- *Rickert: 39-61. o.*

Maróti Andor: Sok szemszögből a kultúráról. 2005. 54-63. o.

Április 16.

17 - 18. óra

A modernitás kulturális válsága

Erich Fromm: Menekülés a szabadság elől, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1993. 92-223. old.

Huizinga: A holnap árnyékában

Lasch: Az önimádat társadalma, 1996

Marcuse: A kultúra affirmatív jellege, in: Német kultúraelméleti

tanulmányok, (Szerk. Bujdosó D.) Egyetemi jegyzet. 2. kötet, 233-260. old.

Maróti Andor: Sok szemszögből a kultúráról, 48-53., 177-187. old.

Április 23.

19 – 20. óra

A kultúra információ-elméleti és szimbolikus értelmezése

Ludwig von Bertalanffy: ... ám az emberről semmit sem tudunk, KJK, Budapest, 199. 11-57. old., 103-120. old. Forrásmunkák a kultúra elméletéből. I kötet 333-345. old

Jurij Lotman: Szöveg, modell, típus. 267-280. old.

Maróti Andor: Sok szemszögből a kultúráról, 132-145. old.

Gadamer: A szép aktualitása, 1994. 11-109. old.

Fülöp Géza: Ember és információ, 1985. 5-76. old.

Clifford Geertz: Az értelmezés hatalma, 1994 170-199. old.

Április 30.

21 – 22. óra

A kultúra esélyei az információs társadalomban

Vége a Gutenberg-galaxisnak? Szerk. Halász László. Gondolat, Budapest, 1985. 70-86., 258-276. old.

László Ervin: Meg tudod változtatni a világot, 2002

Május 7.

23 - 24. óra

A játék, a szimbólumalkotás, kreativitás, modern művészet

Hankiss: Az emberi kaland. 153-173. old.

Ajánlott:

Gadamer: A szép aktualitása. 11-81. old.

Huizinga: Homo ludens

Landau: A kreativitás pszichológiája. 5-2, 10-123. old.

Május 14.

25 - 26. óra

Civilizációk harca vagy a történelem vége

Konrad Lorenz: Az emberiség nyolc halálos bűne, In: Német kultúraelméleti tanulmányok, (Szerk. Bujdosó D.) Egyetemi jegyzet. 2. kötet, 358-359. old.

Francis Fukuyama: A történelem vége és az utolsó ember. Budapest Európa. 1994

S. P. Huntington: A civilizációk összecsapása és a világrend átalakulása Európa Kiadó, 2001. 13-62., 550-557. old.

Jared Diamond: A világ tegnapig – mit tanulunk a régi társadalmaktól? Typotex, 2013

A félév érvényességének feltételei:

Eredményes kollokviumi vizsga.

Számonkérés:

Kollokvium (szóbeli vizsga) az előadásokon elhangzottak és a kötelező irodalom alapján, egy szabadon választott és egy helyben kapott kérdéskör ismertetésével, az elhangzott vagy az olvasott tananyag alapján.

Eredménytelenség esetén utóvizsga.